

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžo/21/2016
Identifikačné číslo spisu: 1013201083
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1013201083.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Hatalovej, PhD., v právnej veci žalobcov 1/ Z. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., 2/ W. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., 3/ maloletého Z. G., bytom C. 4/ maloletej W. G., bytom C. 5/ maloletého G. G., bytom C., žalobcovia 3/ až 5/ zastúpení matkou W. F., všetci zastúpení Mgr. Dávidom Štefankom, advokátom, so sídlom Kutlíkova 17, 851 02 Bratislava, proti žalovanému Okresnému úradu v Bratislave, Odbor výstavby a bytovej politiky, Lamačská cesta 8, 845 14 Bratislava, za účasti: Slovenský pozemkový fond, Búdkova 36, 845 14 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. A-2013/00493-KAZ zo dňa 21. marca 2013, konajúc o odvolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/151/2013-45 zo dňa 27. novembra 2015, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/151/2013-45 zo dňa 27. novembra 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I

Predmet konania

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. A-2013/00493-KAZ zo dňa 21.03.2013, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie príslušného stavebného úradu Obce Plavecký Štvrtok č. A/2012/00159-3 zo dňa 05.10.2012 v znení opravy č. A/2012/00159-4 zo dňa 14.11.2012, ktorým bolo nariadené odstránenie stavby - rodinného domu súpisné číslo XXX, postaveného na pozemku, parc. č. 4101/14, reg. „E“, k.ú. C., parcela definovaná podľa geometrického plánu na zameranie stavieb a vyznačenie vecného bremena - bezpečnostného pásma vysokotlakového plynovodu parcely č. 4098/1-9; 4099/1, / 2, : /5-33; 4100/93, /131; 410/3, /5-15, číslo 10/2011, úradne overeného Ing. Z. F., Správa katastra Malacky dňa

01.04.2011, pod číslom 152/2011 vlastníkovi stavby Z. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., číslo XXX a W. F., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom C., číslo XXX.

Krajský súd v dôvodoch rozsudku uviedol, že zákon č. 50/1976 Zb. (stavebný zákon) vo svojich ustanoveniach podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno realizovať stavbu. Jednou zo základných podmienok vydania stavebného povolenia je súhlas vlastníka pozemku (ak ním nie je stavebník) so stavbou. Žalobcovia nerešpektovali práva vlastníka pozemku, na ktorom si vybudovali obydlie, do jeho vlastníckeho práva zasiahli, a preto sa nemôžu úspešne dovolávať ochrany svojich práv súvisiacich a vyplývajúcich z ich činnosti, ktorá bola v rozpore so zákonom.

Krajský súd poukázal na to, že správny orgán napriek tomu umožnil žalobcom zlegalizovať ich stavbu rodinného domu so zákonom. Za týmto účelom žalobcov po vykonaní štátneho stavebného dohľadu vyzval na predloženie žiadosti o dodatočné povolenie stavby a dokladov potrebných za týmto účelom. Žalobcovia zostali nečinní, žiadosť o dodatočné povolenie stavby nepredložili. Zo spisu ani z tvrdení žalobcov taktiež nevyplývalo, že by požiadali o súčinnosť stavebný úrad, ktorý by im v takom prípade pre neznalosť predpisov bol povinný poskytnúť pomoc. Pre splnenie danej povinnosti správneho orgánu je potrebné, aby účastníci o takúto pomoc prejavili záujem, dožadovali sa jej a uviedli o akú súčinnosť a pomoc majú záujem. Podľa krajského súdu nemožno dávať za vinu správnenému orgánu ak po tom, ako žalobcov riadne poučil, čo majú vo veci konať, títo boli nečinní a nevyvinuli žiadnu iniciatívu a interakciu so správnym orgánom a nevyužili svoje procesné práva.

Keďže jediným podkladom pre vydanie rozhodnutia o odstránení stavby bola skutočnosť, že žalobcovia v určenej lehote nepredložili žiadosť o dodatočné povolenie stavby, nebolo zo strany stavebného úradu potrebné vykonávať žiadne iné šetrenie vo veci.

Na základe dôkazných prostriedkov založených v spise krajský súd zistil, že dotknutými osobami v konaní o dodatočné povolenie stavby mali byť vlastníci stavby, a to žalobcovia 1/ a 2/, ktorí boli vlastníkmi nepovolenej stavby, čo vyplýva zo zistení správnych orgánov ako i z čestného prehlásenia žalobcu 1/ zo dňa 01.03.2012. Pravdivosť tohto tvrdenia nebola sporná. Správne orgány preto postupovali voči vlastníkom stavby v zmysle tvrdenia, ktoré v konaní nebolo spochybnené. Námietky žalobcov v odvolaní voči prvostupňovému rozsudku ako i v žalobe o okolnosti, že nebolo bez najmenších pochybností preukázané vlastníctvo stavby nie sú preto podľa názoru krajského súdu dôvodné a krajský súd ich vyhodnotil ako účelové. Z obsahu spisu krajský súd zistil, že príslušné písomnosti a rozhodnutia vo veci boli zasielané aj vlastníkovi dotknutého pozemku, Slovenskému pozemkovému fondu ako ďalšiemu účastníkovi konania podľa § 97 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len „stavebný zákon“).

Námietka žalobcov smerujúca k tomu, že správne orgány nekonali s ďalšími subjektmi, vlastníkmi susedných pozemkov, spoločnosťou NAFTA a.s., je vo vzťahu k prejednáwanej veci podľa názoru krajského súdu irelevantná, pretože žalobcovia žalobnými námietkami nemôžu hájiť práva iných osôb, môžu namietať len porušenie vlastných práv.

Krajský súd uznal, že prvostupňový správny orgán nepostupoval v súlade so zákonom ak po tom, ako zistil okruh vlastníkov stavby, nedoručoval oznámenie o začatí konania, prvostupňové rozhodnutie a opravu prvostupňového rozhodnutia všetkým stavebníkom, žalobcom 1/ a 2/ a po obdržaní odvolania voči prvostupňovému rozhodnutiu, súčasťou ktorého bola aj plná moc udelená advokátovi, právnenému zástupcovi žalobcov. Podľa názoru krajského súdu je však takisto zrejmé, že aj žalobkyňa 2/ bola oboznámená s obsahom rozhodnutia, udelila plnú moc na zastupovanie advokátovi, ktorý aj v jej mene podal námietky voči prvostupňovému rozhodnutiu ako aj voči jeho oprave. Svoje procesné práva vlastníci stavby využili a postupom správnych orgánov teda nedošlo, k ich reálnemu obmedzeniu a pochybenie bolo týmto spôsobom konvalidované.

Námietky žalobcov smerujúce voči nezaznačeniu nepovolenej stavby v katastri nehnuteľnosti, nepreskúmateľnosti rozhodovania o pridelení súpisného čísla stavby nie sú v tomto konaní podľa názoru

krajského súdu relevantné. Krajský súd sa stotožnil s právnym názorom žalovaného, že dotknutá stavba žalobcov nemôže byť zaznačená v katastri nehnuteľností, pretože sa nejedná o stavbu, na ktorú bolo vydané stavebné povolenie a takáto nemôže byť predmetom zápisu. Pridelenie súpisného čísla nie je predmetom tohto konania, a preto krajský súd postup správneho orgánu v tomto smere nemôže preskúmať. Predmet konania bol podľa názoru krajského súdu na základe údajov uvedených vo výroku rozhodnutia dostatočne identifikovateľný aj s použitím identifikačných znakov, ktoré nie sú predmetom zápisu v katastri nehnuteľností z dôvodov popísaných vyššie.

Rovnako námietky žalobcov smerujúce voči nedostatkom v územnom pláne obce, v nesprávnom zaznačení trasy plynovodu, nemožnosti vyjadriť sa ku geometrickému plánu, nie sú podľa názoru krajského súdu vo vzťahu k dôvodu, ktorý viedol k vydaniu rozhodnutia o odstránení stavby, relevantné.

Ako vyplýva z ustanovení stavebného zákona bolo v právomoci stavebného úradu vydať rozhodnutie o odstránení stavby len z dôvodu, že neboli v určenej lehote predložené požadované doklady a najmä samotná žiadosť o dodatočné povolenie stavby, čo bolo skutočným dôvodom vydania predmetného rozhodnutia ako to vyplýva z jeho odôvodnenia. Žalobcovia nielenže nedoložili doklady potrebné k dodatočnému povoleniu stavby, ale ani na ich základe nepreukázali, že táto nie je v rozpore s verejným záujmom.

Vo vzťahu k oprave prvostupňového správneho rozhodnutia krajský súd uviedol, že správny orgán v prvostupňovom rozhodnutí zrejme chyboval v písaní nesprávne uvádzal nesprávne číslo stavby, namiesto XXX číslo XXX. Podľa názoru krajského súdu sa jednalo o chybu v písaní, resp. zrejme nesprávnosť, ktorá bola odstránená vydaním opravy v súlade so zákonom.

Čo sa týka námietky diskriminácie žalobcov voči ostatným obyvateľom predmetnej lokality z dôvodu rómskej národnosti, žalobcovia túto svoju námietku nekonkretizovali v tom smere, že ostatní obyvatelia tejto lokality nemajú rómsky pôvod, a preto v čase začatia tohto konania nebolo a nie je začaté obdobie konania voči nim. Takisto nepreukázali svoje tvrdenie tým, že by títo ostatní obyvatelia taktiež nepožiadali o dodatočné povolenie stavby a napriek tomu bol prístup správnych orgánov iný.

Podľa názoru krajského súdu žalovaný postupoval pri vydaní napadnutého rozhodnutia v súlade s príslušnými hmotnoprávnymi predpismi, ako i s ust. § 59 Správneho poriadku, jeho rozhodnutie obsahuje náležitosti ust. § 47 Správneho poriadku, svoje rozhodnutie dostatočným spôsobom odôvodnil a v konaní krajský súd nezistil takú vadu, ktorá by spôsobila nezákonnosť napadnutého rozhodnutia.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom nepriznal právo na ich náhradu, pretože žalobcovia vo veci úspech nemali a žalovaný nemá na náhradu trov konania zo zákona nárok.

II

Zhrnutie odvolacích dôvodov žalobcov

Vo včas podanom odvolaní žalobcovia navrhli odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. V odvolaní žalobcovia poukázali na rovnaké skutočnosti ako v podanej žalobe a navyše sa nestotožnili so záverom krajského súdu, že napriek pochybeniu správnych orgánov krajský súd napadnuté rozhodnutie žalovaného nezrušil. Žalobcovia v odvolaní namietali aj nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu, ktorý sa vo viacerých bodoch rozsudku vyjadril iba stroho, bez ďalšieho vysvetlenia.

III

Zhrnutie vyjadrenia žalovaného k odvolaniu žalobcov

Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaný uviedol, že žalobca v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti a s namietanými skutočnosťami sa žalovaný už dostatočným spôsobom vysporiadal, a preto navrhol

napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť.

IV

Argumentácia rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu

Obec Plavecký Štvrtok, ako prvostupňový správny orgán, rozhodnutím č. A/2012/00159-3 zo dňa 05.10.2012 v spojení s opravným rozhodnutím č. A/2012/00159-4 zo dňa 14.11.2012 podľa § 88a ods. 2, ods. 6 písm. a) a § 90 stavebného zákona nariadil odstránenie stavby - rodinného domu súpisné číslo XXX, postaveného na pozemku, parc. č. 4101/14, reg. „E“, k.ú. C. parcela definovaná podľa Geometrického plánu na zameranie stavieb a vyznačenie vecného bremena - bezpečnostného pásma vysokotlakového plynovodu parcely č. 4098/1-9; 4099/1,2,3,4,5-33; 4100/93,131; 410/3, 4,5-15, číslo 10/2011, úradne overeného Ing. Z. F., Správa katastra Malacky dňa 01.04.2011 pod číslom 152/2011 vlastníkovi stavby Z. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. č. XXX a W. F., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom C. č. XXX.

Z dokazovania vyplýva, že vlastník stavby - žalobca 1/ vo svojej výpovedi uviedol, že rodinný dom súpisné č. XXX postavil svojpomocne so svojou družkou - žalobkyňou 2/ bez príslušného stavebného povolenia.

Správny orgán napriek explicitnému zneniu zákona vyzval žalobcov, aby predložili potrebnú dokumentáciu nevyhnutnú na dodatočné povolenie stavby a z ktorej by vyplývalo, že dodatočné povolenie stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými stavebným zákonom. Vlastník stavby v stanovenej lehote 60 dní odo dňa doručenia výzvy, doručenej dňa 18.07.2012, požadované doklady nepredložil a ani nepožiadal o predĺženie stanovenej lehoty. Keďže zo znenia zákona je zrejмый rozpor s verejným záujmom, správny orgán rozhodol o nariadení odstránenia stavby. Navyiac správny orgán uviedol, že stavba postavená na pozemku parc. č. 4101/14 reg. „E“ definovaného podľa Geometrického plánu na zameranie stavieb a vyznačenie vecného bremena - bezpečnostného pásma vysokotlakového plynovodu parcely č. 4098/1-9; 4099/1,2,3,4,5-33; 4100/93,131; 410/3, 4,5-15, číslo 10/2011, úradne overeného Ing. Z. F., Správa katastra Malacky dňa 01.04.2011 pod číslom 152/2011 je v rozpore s územným plánom obce Plavecký Štvrtok.

V

Argumentácia rozhodnutia žalovaného

Na odvolanie žalobcov žalovaný napadnutým rozhodnutím č. A-2013/00493-KAZ zo dňa 21.03.2013 odvolanie zamietol a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu v znení opravy zo dňa 14.11.2012 potvrdil.

Žalovaný uviedol, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, ako aj jeho postupu v konaní, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, dospel k záveru, že prvostupňový správny orgán dostatočne zistil skutkový stav vecí a postupoval v zmysle procesnoprávnych ustanovení. Žalobcovia nepredložili žiadosť o vydanie dodatočného stavebného povolenia, ani doklady potrebné k preukázaniu, že nelegálna stavba nie je v rozpore s verejnými záujmami čím naplnili zákonné dôvody pre vydanie napadnutého rozhodnutia, a preto nie je dôvod na jeho zmenu alebo zrušenie.

VI

Právny názor NS SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyselne dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie dňa 27.11.2015. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariadiť pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 31.05.2017 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Súd v správnom súdnictve preskúma rozhodnutia a postupy orgánov verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný.

Podľa § 247 ods. 1 O. s. p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 88a ods. 1 stavebného zákona ak stavebný úrad zistí, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, začne z vlastného podnetu konanie a vyzve vlastníka stavby, aby v určenej lehote predložil doklady o tom, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania, a osobitnými predpismi. Ak bola stavba začatá bez právoplatného stavebného povolenia, ktoré už bolo vydané, stavebný úrad posúdi súlad stavby s verejnými záujmami na základe záväzných stanovísk podľa § 140b a podkladov predložených v stavebnom konaní.

Podľa § 88a ods. 2 stavebného zákona ak vlastník stavby požadované doklady nepredloží v určenej lehote alebo ak sa na ich podklade preukáže rozpor stavby s verejným záujmom, stavebný úrad nariadi odstránenie stavby.

Podľa § 88a ods. 4 stavebného zákona v rozhodnutí o dodatočnom povolení stavby stavebný úrad dodatočne povolí už vykonané stavebné práce a určí podmienky na dokončenie stavby alebo nariadi úpravy už realizovanej stavby.

Podľa § 88a ods. 5 stavebného zákona ak sa v konaní o dodatočnom povolení stavby preukáže rozpor s verejnými záujmami alebo stavebník v určenej lehote nesplní podmienky rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby, stavebný úrad nariadi odstránenie stavby.

Podľa § 88a ods. 6 stavebného zákona stavebný úrad nariadi odstránenie stavby aj v prípade, ak stavebník v určenej lehote

- a) nepredloží žiadosť o dodatočné povolenie stavby,
- b) nesplní podmienky rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby.

Podľa § 90 ods. 1 stavebného zákona konanie o odstránení stavby vykonáva stavebný úrad, ktorý by bol príslušný vydať pre stavbu stavebné povolenie.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Z administratívneho spisu je zrejmé, že obec Plavecký Štvrtok, ako prvostupňový správny orgán, rozhodnutím č. A/2012/00159-3 zo dňa 05.10.2012 v spojení s opravným rozhodnutím č.

A/2012/00159-4 zo dňa 14.11.2012 podľa § 88a ods. 2, ods. 6 písm. a) a § 90 zákona č. 50/1976 Zb. nariadil odstránenie stavby - rodinného domu súpisné číslo XXX, postaveného na pozemku, parc. č. 4101/14, reg. „E“, k.ú. C., parcela definovaná podľa Geometrického plánu na zameranie stavieb a vyznačenie vecného bremena - bezpečnostného pásma vysokotlakového plynovodu parcely č. 4098/1-9; 4099/1, /2, /5-33; 4100/93, /131; 410/3, /5-15, číslo 10/2011, úradne overeného Ing. Z. F., Správa katastra Malacky dňa 01.04.2011 pod číslom 152/2011 vlastníkovi stavby žalobcovi 1/ a žalobkyni 2/.

Na odvolanie žalobcov žalovaný napadnutým rozhodnutím č. A-2013/00493-KAZ zo dňa 21.03.2013 odvolanie zamietol a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu v znení opravy zo dňa 14.11.2012 potvrdil.

Predmetom preskúmania odvolacieho súdu je rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a konania týmito rozhodnutiami predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcov uplatnenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (t. j. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa najvyšší súd stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil krajský súd zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise.

Po preskúmaní veci sa odvolací súd stotožnil so záverom krajského súdu, ako aj so záverom žalovaného, že dôvodom vydania napadnutého rozhodnutia bolo nepredloženie požadovaných dokladov v lehote 60 dní od doručenia výzvy č. A/2012/00159-2 zo dňa 04.07.2012, ktorú prevzal vlastník stavby - žalobca 1/ dňa 18.07.2012, a to, že dodatočné povolenie stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými stavebným zákonom a zároveň nepredloženie žiadosti o dodatočné povolenie stavby a dokladov potrebných na legalizáciu stavby. Odvolací súd dodáva, že žalobcovia 1/ a 2/ zároveň nepožiadali o predĺženie lehoty na predloženie požadovaných dokladov.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžp/28/2011 zo dňa 19.07.2012, v ktorom uviedol, že „Zákonodarcia v právnej norme ustanovenej v § 88a stavebného zákona upravuje jednak postup vlastníka nepovolenej stavby a jeho povinnosti a jednak postup stavebného úradu pri nepovolených stavbách. Z odsekov 1 a 2 vyplýva, že dôkazné bremeno preukázať, že ďalšia existencia nepovolenej stavby alebo stavby uskutočňovanej v rozpore so stavebným povolením nie je v rozpore s verejnými záujmami, spočíva na vlastníkovi stavby, keďže sa dopustil porušenia zákona. Vlastník stavby na základe výzvy stavebného úradu si sám a na vlastné náklady musí zaobstaráť všetky potrebné doklady, t. j. rozhodnutia, stanoviská a vyjadrenia dotknutých orgánov štátnej správy a obce. Verejným záujmom sa v tejto súvislosti rozumejú záujmy chránené osobitnými zákonmi, všeobecne záväznými vyhláškami, nariadeniami, záväznými časťami slovenských technických noriem a pod.. Posúdenie súladu s nimi vykonáva stavebný úrad ako príslušný prvostupňový orgán štátnej správy. Musí posúdiť najmä súlad s platnou územnoplánovacou dokumentáciou z hľadiska súladu s funkčným využitím, určené záväzné limity a regulatívy, ktoré vykonáva obec. Rozsah požadovaných dokladov nie je taxatívne vymedzený, ale stavebný úrad pri ich určení vychádza predovšetkým z ustanovenia § 126 stavebného zákona, ktoré sa týka ochrany zložiek životného prostredia a iných osobitných záujmov podľa toho, o aký druh stavby ide, na aký účel sa má stavba užívať, ktoré záujmy budú stavbou dotknuté, kde je stavba umiestnená, či sú v predmetnom území vyhlásené ochranné pásma, a pod..

Účelom konania o dodatočnom povolení stavby je vlastne dodatočné zhojenie závažnej vady, ktorou je prvotné vedomé ignorovanie zákona zo strany stavebníka, pod podmienkou preukázania skutočnosti, že ďalšia existencia nepovolenej stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami. Dôkazné bremeno je na vlastníkovi stavby, keďže sa dopustil porušenia zákona. Predpokladom úspešnosti stavebníka v konaní o dodatočnom povolení stavby v zmysle citovaného ustanovenia § 88a ods. 1 stavebného zákona je preukázanie skutočnosti, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými

stavebným zákonom.

Pri stavbách postavených bez povolenia stavebného úradu alebo v rozpore s ním je stavebný úrad povinný vždy najskôr skúmať, či takáto stavba nie je v rozpore s verejnými záujmami.

.....

Konanie o dodatočnom povolení, resp. o odstránení stavby začína stavebný úrad o odstránení stavby začína stavebný úrad z vlastného podnetu „ex offio“ oznámením v spojení s § 88 ods. 1 písm. b/ a § 88a stavebného zákona.

Vlastník nepovolenej stavby na základe výzvy stavebného úradu si sám a na vlastné náklady musí zaobstarat' všetky potrebné doklady z hľadiska preukázania súladu s verejným záujmom, t. j. rozhodnutia, stanoviská a vyjadrenia dotknutých orgánov, správcov sietí a technického vybavenia územia, ako aj obce ako samosprávneho orgánu, potrebné pre posúdenie súladu stavby s verejnými záujmami.“

Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že vlastníkmí nepovolenej stavby sú žalobcovia 1/ a 2/, čo vyplýva aj z čestného prehlásenia žalobcu 1/ zo dňa 01.03.2012, v ktorom prehlásil, že skutočnosti uvedené v zázname z vykonaného štátneho stavebného dohľadu č. j. A/2012/00159/00160 zo dňa 01.03.2012 sú pravdivé. Zo záznamu je zrejmé, že žalobcovia 1/ a 2/ postavili rodinný dom svojpomocne, na cudzom pozemku a bez stavebného povolenia.

Na opakované námietky žalobcov týkajúcich sa nekonania správnych orgánov so všetkými účastníkmi konania (spoločnosť NAFTA, a.s.) a rozhodnutia o pridelení súpisného čísla predmetnej stavbe odvolací súd uvádza, že odôvodnenie napadnutého súdneho rozhodnutia je v tejto časti jasne a výstižné, a preto v tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby najvyšší súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa. Napriek pochybeniu správnych orgánov pri doručovaní, odvolací súd udáva, že pochybením nedošlo k obmedzeniu alebo porušeniu práv žalobcov a z toho dôvodu nebolo spôsobilé spochybníť zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Na opakovanú námietku žalobcov týkajúcu sa diskriminácie žalobcov z dôvodu rómskej národnosti odvolací súd považuje na tomto mieste za dôležité uviesť, že diskriminácia je v demokratickej spoločnosti považovaná za neprípustnú a jej vymedzené formy sú v právnom poriadku Slovenskej republiky (Ústavou Slovenskej republiky /čl. 12 ods. 1 a 2/, Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd /čl. 14/, Smernicou Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa ustanovuje zásada rovnakého zaobchádzania medzi osobami bez ohľadu na ich rasový alebo etnický pôvod, Medzinárodným paktom o občianskych a politických právach, ku ktorému v roku 1976 pristúpilo ešte socialistické Československo a ktorý platí dodnes /čl. 26/) zakazované.

Pri diskriminácii ide o také konanie, keď sa v tej istej situácii zaobchádza s jedným človekom (resp. skupinou ľudí) inak než s iným človekom (skupinou ľudí) na základe jeho odlišnosti napr. rasového <, alebo etnického <, pôvodu, vierovyznania <., veku <., rodu <., pohlavia <. alebo sexuálnej orientácie <., pričom rozhodovanie o tom, či došlo alebo nedošlo ku diskriminácii, sa uskutočňuje na základe toho, či existuje príčinná súvislosť medzi znevýhodnením a použitím kritéria pre rozlišovanie.

V danom prípade žalobcovia nekonkretizovali svoju námietku v tom smere, že by k ostatným obyvateľom predmetnej lokality, najmä pokiaľ nemajú rómsky pôvod správny orgán pristupoval v obdobných právnych otázkach iným spôsobom, z konania pred správnymi orgánmi nebolo podľa názoru odvolacieho súdu preukázané, že by k diskriminácii žalobcov nejakým spôsobom došlo, preto sa odvolací súd stotožnil so záverom krajského súdu, že uvedenú námietku nebolo možné vyhodnotiť za dôvodnú.

Na námietku žalobcov týkajúcu sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu odvolací súd uvádza, že ju vyhodnotil za nedôvodnú. Námietkami žalobcov sa krajský súd v rozhodnutí riadne

vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde, a preto námietky uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu vyhodnotil odvolací súd ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Záverom odvolací súd dodáva, že dôvodom na vydanie rozhodnutia o odstránení stavby - rodinného domu žalobcov bola skutočnosť, že žalobcovia v určenej lehote (60 dní) nepredložili žiadosť o dodatočné povolenie stavby a potrebné doklady (§88a ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb.). S poukazom na ust. § 88a ods. 6 stavebného zákona odvolací súd uvádza, že nepredložením žiadosti o dodatočné povolenie stavby a nesplnením podmienok rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby, príslušný stavebný úrad nariadi odstránenie stavby, čo sa stalo aj v tomto prípade. Na odstránenie stavby tak nie je potrebné preukazovanie ďalších skutočností, pretože nariadiť odstránenie stavby je možné už na základe vyššie uvedených dôvodov.

Príslušný stavebný úrad tak konal v súlade so zákonom a je iba na škodu žalobcov, že zostali po doručení výzvy nečinní, resp. že ignorovali vzniknutú situáciu a neuskutočnili riadne a včas potrebné úkony smerujúce k legalizácii ich stavby - rodinného domu. Žalobcovia nepožiadali správne orgány ani o prípadné predĺženie lehoty na predloženie dokladov a ani nepožiadali správne orgány o prípadnú pomoc, či súčinnosť v konaní o dodatočnom povolení stavby. Na tomto mieste najvyšší súd dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod..

S poukazom na uvedené najvyšší súd podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O. s. p. v spojení s § 219 ods. 1 O. s. p. napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave potvrdil ako vecne správny.

Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 246c ods.1 a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, keďže žalobcovia v konaní nemali úspech a žalovaný nemá na ich náhradu zákonný nárok ani v prípade úspechu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.